

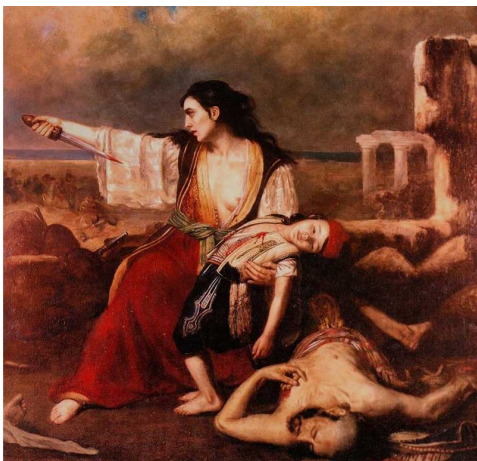
Επέτειος των 200 χρόνων από την Επανάσταση

Στον πίνακά του «Η Σφαγή της Χίου» απεικονίζεται, όπως αναφέρθηκε και πρωτίτερα, η τουρκική θηριωδία στο πολιορκημένο νησί της Χίου. Στο μπροστινό μέρος του πίνακα παρατηρείται ιδιαίτερα έντονη η αγωνία και η απελπισία στα πρόσωπα των ανθρώπων, με τη μάνα που είναι

ξαπλωμένη με το μωρό της στην αγκαλιά στο δεξί άκρο του πίνακα, τα δύο αγκαλιασμένα παιδιά στο αριστερό άκρο που περιμένουν το θάνατο, το ταλαιπωρημένο αντρόγυνο στο κέντρο του πίνακα μαζί με την ηλικιωμένη γυναίκα που κοιτάζει προς τον ουρανό μ' ένα βλέμμα απελπισίας στα μάτια της και, τέλος, τον Τούρκο καβαλάρη στα δεξιά που αρπάζει μια Ελληνοπούλα και τη δένει στο αλόγο του, έτοιμος να τραβήξει το σπαθί του. Στο βάθος του πίνακα ο σκεπασμένος με καπνό ουρανός και τα καμένα σπίτια ολοκληρώνουν την εικόνα της καταστροφής.

Στο έργο αυτό διακρίνω συγκίνηση, οι Έλληνες φοβούνται για την ζωή τους, καθώς ο Τούρκος καβαλάρης που πάει να σκοτώσει την γυναίκα προκαλεί περισσότερη ανησυχία στους Έλληνες!

Οι τελευταίες στιγμές του Μεσολογγίου αποτυπώνονται τραγικά και εξαιρετα στον πίνακα (1827) του **Φρανσουά Εμίλ ντε Λανσάκ** ο οποίος εκτίθεται στο Μουσείο Ιστορίας και Τέχνης του Μεσολογγίου. **Η αυτοθυσία της μάνας** λίγο πριν το τραγικό τέλος. Οι Μεσολογγίτες είχαν πάρει απόφαση να σκοτώσουν όλες τις γυναίκες και τα παιδιά για να μην πέσουν στα χέρια των Τούρκων, απόφαση που ανακλήθηκε την τελευταία στιγμή με καθοριστική παρέμβαση του

Μητροπολίτη Ιωσήφ. Λίγο πριν (1824), ο θάνατος του Λόρδου Βύρωνα παίρνει διαστάσεις στην Ευρώπη. Το Μεσολόγγι γίνεται σύμβολο. Και λίγους μήνες μετά, αυτό το σύμβολο θα υψωθεί τόσο ψηλά όσο δε θα φανταζόταν κανείς.

Η μάνα για να γλιτώσει το παιδί της από τα βασανιστήρια των Τούρκων, αποφάσισε να το σφάξει για να το λυτρώσει. Η μάνα έχει απίστευτη δύναμη για να κάνει κάτι τέτοιο. Τα χρώματα του πίνακα είναι μουντά και δηλώνουν μία στενάχωρη κατάσταση. Το κόκκινο ρούχο της μάνας δηλώνει δύναμη κάτι το οποίο φαίνεται από την ενέργειά της! Η σκηνή είναι ΤΡΑΓΙΚΗ γιατί καταλαβαίνουμε ότι τα βασανιστήρια που έκαναν οι Τούρκοι στους Έλληνες ήταν χειρότερα από τον θάνατο!

Η Τρίτη πολιορκία του Μεσολογγίου (συχνά αναφέρεται και ως δεύτερη πολιορκία) ήταν ένα από τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Ήταν το γεγονός που έδωσε έμπνευση στο Διονύσιο Σολωμό να γράψει τους "Ελεύθερους Πολιορκημένους". Έλαβε χώρα στο διάστημα από 25 Απριλίου του 1825 έως 10 Απριλίου του 1826 οπότε και τερματίστηκε με την ηρωική έξοδο του Μεσολογγίου. Η πολιορκία διακρίνεται σε δύο φάσεις. Η πρώτη από τον Απρίλιο του 1825 μέχρι τον Οκτώβριο του 1825 όταν η πόλη πολιορκήθηκε από τα στρατεύματα του Κιουταχί και η δεύτερη από τον Δεκέμβριο του 1825 έως τον Απρίλιο του 1826 όταν η πόλη πολιορκήθηκε από τα στρατεύματα του Ιμπραήμ και του Κιουταχί από κοινού.

Στην εικόνα βλέπουμε μια Ελληνίδα ηρωίδα. Φοράει ελληνική παραδοσιακή φορεσιά, ξεκούμπωτη στο στήθος. Είναι στραμμένη προς τον θεατή με τα χέρια σε στάση απόγνωσης. Στέκει όρθια επάνω στα ερείπια του Μεσολογγίου, που έχουν πλακώσει έναν αγωνιστή. Στο βάθος ένας άνδρας με κίτρινο τουρμπάνι συμβολίζει τον εχθρό καρφώνει μια σημαία στο έδαφος δηλώνοντας τη νίκη του.

Μετρία, μεγαλοφίατη στο ποιο η στη δόξα
 κ' αν στο κρηφό μισπιγιο ζην παντα τα πεύκασα
 λογισμοί κ' ἔργο κ' ονειρο τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν
 τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν τὰ μέτριά τ' ἄγ' ἔσταν

Χειρόγραφο του Σολωμού με στίχους των Ελεύθερων Πολιορκημένων.

Το γνωστότερο λογοτεχνικό έργο για την καταστροφή των Ψαρών, είναι το σχετικό επίγραμμα του Διονύσιου Σολωμού:

**Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη
 περπατώντας η Δόξα μονάχη,
 μελετά τα λαμπρά παλικάρια
 και στην κόμη στεφάνι φορεί
 γινωμένο από λίγα χορτάρια
 που 'χαν μείνει στην έρημη γη.**

Μετά και από την πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας στη Χίο το 1822 από το πλήρωμα του Κωνσταντίνου Κανάρη, ο σουλτάνος εμφανίζεται

αποφασισμένοι να καταστρέψουν τα Ψαρά, απ' όπου εξαπολύονταν πολλές επιτυχημένες επιθέσεις εναντίον των Οθωμανών. 10 χιλιάδες άνδρες αριθμούσε ο οθωμανικός στόλος που κατέπλευσε στα Ψαρά στις 19 Ιουνίου του 1824, και που μετά από τριήμερη πολιορκία κατέλαβε ολοκληρωτικά το νησί, σφαγιάζοντας τους κατοίκους του και κατακαίοντάς το.

Η τελευταία αντίσταση που προέβαλαν Ψαριανοί πριν την ολοκληρωτική καταστροφή του νησιού, ήταν η οχύρωση 500 περίπου από αυτούς στο φρούριο της Παλαιοχώρας, την «**Μαύρη Ράχη**», όπου βρισκόταν η πυριτιδαποθήκη του νησιού. Όταν ο κλοιός έγινε ασφυκτικός, αποφάσισαν να αυτοπυρποληθούν, ανατινάζοντας τα πυρομαχικά και τους εαυτούς τους.

Σύμφωνα με το θρύλο του «**κρυφού σχολείου**», η Οθωμανική Αυτοκρατορία απαγόρευε την εκπαίδευση των υπόδουλων Ελλήνων στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, για να εξασφαλίσει την

αμάθεια και, έτσι, και τη δουλοφροσύνη τους, με αποτέλεσμα να οργανωθούν κρυφά νυχτερινά σχολεία από ιερείς, που μυστικά δίδασκαν γραφή και ανάγνωση.

Στην εικόνα βλέπουμε τον ιερέα να διδάσκει τους μαθητές καθώς δίπλα τους είναι ένας Έλληνας πολεμιστής για να τους προστατέψει σε περίπτωση που οι Τούρκοι τους βρουν. Βλέπουμε την όρεξη που έχουν τα παιδιά να μάθουν γράμματα!!!! Ο ιερέας τους διαβάζει κι

αυτά τον ακούνε με ιδιαίτερη προσοχή.

Το παιδικό τραγούδι «φεγγαράκι μου λαμπρό» σχετίζεται με το κρυφό σχολειό.

ΕΛΛΑΔΑ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!